

Stanowisko Polskiego Alarmu Smogowego w sprawie rozporządzenia dotyczącego wymagań jakościowych dla paliw stałych zaproponowanego przez Ministerstwo Energii

Polski Alarm Smogowy wyraża stanowczy sprzeciw wobec zaproponowanego przez Ministerstwo Energii rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych. Propozycja stoi w sprzeczności z rządowym programem Czyste Powietrze.

W obecnym brzmieniu rozporządzenie nie eliminuje najgorszej jakości węgla, który dalej będzie sprzedawany do gospodarstw domowych – a więc węgla o wysokiej zawartości popiołu (nawet 31%), wilgoci (nawet 27%), siarki (nawet 2,1%) i o niskiej wartości opałowej. Co więcej, wbrew zapisom ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, rozporządzenie **dopuszcza sprzedaż odpadów węglowych (mułów oraz flotokonzentratów). W związku z tym rozporządzenie to nie przełoży się w żaden sposób na poprawę jakości powietrza w Polsce i uniemożliwi wdrażanie uchwał antysmogowych, programów ochrony powietrza oraz samorządowych i rządowych inicjatyw mających na celu poprawę jakości powietrza. Ponadto, nie zdefiniowano paliwa do kotłów klasy 5/Ekoprojektu, przez co w praktyce emisje z tych kotłów będą większe niż dopuszczalne rozporządzeniem ministra rozwoju i finansów z dnia 1 sierpnia 2017 w sprawie kotłów na paliwo stałe. **Stawia to pod znakiem zapytania zasadność dofinansowywania nowoczesnych kotłów na węgiel z pieniędzy publicznych**, np. w ramach zapowiadzanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wielomiliardowego Programu Czyste Powietrze.**

W związku z powyższym wnosimy następujące uwagi.

MIAŁ

Należy całkowicie usunąć z rozporządzenia Tabelę 6, która dopuszcza do sprzedaży węgla o zawartości popiołu do 31%, wilgoci do 27%, siarki do 2,1%, a minimalna wartość opałowa to 17 MJ/kg¹. Tego typu paliwo nie powinno trafiać do domowych kotłów i pieców ze względu na dużą emisję zanieczyszczeń do powietrza. Co więcej w tabeli tej nie określono podziarna, co **pozwała na mieszanie miałów z odpadem węglowym – mułem oraz flotokonzentratem. Sprzedaż odpadów węglowych do instalacji poniżej 1 MW, a więc do sektora komunalno-bytowego, jest niezgodna z przepisami nowo uchwalonej ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.**

W Tabeli 5 należy dodać maksymalną zawartość podziarna (0-1 mm) na poziomie 5%, tak aby **uniemożliwić mieszanie lepszego jakościowo miału z odpadem węglowym (flotokonzentratem)**. Flotokonzentrat ze względu na bardzo drobne uziarnienie nie może być spalany w sektorze komunalno-bytowym. Tabela 5 stoi w sprzeczności z przepisami ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Ponadto, w tabeli tej należy

¹ Po uwzględnieniu możliwych odchyłek dopuszczonych rozporządzeniem.

zmniejszyć zawartość siarki do 0,8% (obecnie 1,2+0,3 odchylenia), popiołu do 10% (obecnie 12%+3% odchylenia), a wilgoci do 12% (obecnie 20%+3% odchylenia). Wartość opałowa nie powinna być mniejsza niż 25 MJ/kg. **Jedynie miał o dobrych parametrach może być spalany w instalacjach sektora komunalno-bytowego.**

PALIWO DO KOTŁÓW 5 KLASY I EKOPROJEKTU

Obecnie rozporządzenie nie definiuje paliwa kwalifikowanego do kotłów 5 klasy i Ekoprojektu. Jak wskazują ekspertyzy², kotły te dotrzymują deklarowane standardy emisyjne jedynie na groszku o odpowiednio wysokiej jakości. **Przy zastosowaniu groszków zaproponowanych w rozporządzeniu emisyjność kotłów klasy 5 i Ekoprojektu wzrośnie. Pojawia się zatem pytanie o zasadność dofinansowywania tego typu urządzeń ze środków publicznych** jeśli rozporządzenie nie definiuje do nich paliwa gwarantującego dotrzymanie deklarowanych standardów emisyjnych. Postulujemy aby Tabela 4 definiowała właśnie paliwo kwalifikowane do kotłów 5 klasy / Ekoprojektu. W związku z tym należy określić następujące parametry jakościowe: zawartość popiołu <6% (wobec proponowanych 12%+3% odchylenia), zawartość siarki <0,8% (wobec proponowanych 1,2%+0,3% odchylenia), wartość opałowa >27 MJ/kg (wobec proponowanych 24 MJ/kg -1 odchylenia), zawartość podziarna <5% (wobec proponowanych 10%+5% odchylenia), zawartość wilgoci całkowitej <12% (wobec proponowanych 15%+3% odchylenia)³. Jedynie na paliwie odpowiedniej jakości kotły 5 klasy oraz Ekoprojektu będą dotrzymywać wymaganych parametrów emisyjnych.

ZAWARTOŚĆ SIARKI, POPIOŁU I WILGOCI

W pozostałych sortymentach (tabela 1, tabela 2, tabela 3) również należy znacząco ograniczyć zawartość siarki, popiołu i wilgoci. Według ekspertów⁴ zawartość siarki nie powinna przekraczać 0,6%-0,8% - wobec proponowanej zawartości 1,8% plus 0,3% dopuszczalnego odchylenia, co daje 2,1%. Jest to szczególnie istotne, gdyż instalacje stosowane w sektorze komunalno-bytowym nie są wyposażone w instalacje do odsiarczania spalin, dlatego też zawartość siarki w węglu przeznaczonym do spalania w domowych kotłach i piecach powinna być jak najniższa.

Podczas sezonu grzewczego wiele polskich miast i miasteczek boryka się ze zbyt wysokim stężeniem dwutlenku siarki. Według wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia dobowe stężenie dwutlenku siarki nie powinno przekraczać 20 µg/m³. W styczniu 2017 norma ta została przekroczona przez 26 dni w Żywcu, 23 dni w Rybniku oraz 27 dni w Nowym Targu. Z kolei przez pierwszą połowę stycznia 2018 (15 dni pomiarowych), w Nowym Targu norma ta została przekroczona przez 9 dni, w Zakopanem przez 8 dni, a w Katowicach i Żywcu przez 4. To jedynie przykładowe miejscowości. Wszędzie tam gdzie jest duże natężenie domowych instalacji grzewczych spalających węgiel, stężenia SO₂ będą podwyższone.

Wnosimy o obniżenie maksymalnej zawartości siarki do 0,8% w tabeli 1, 2 oraz 3.

2 Komentarz do Projektu z dnia 19.05.2015 r. wersja 2.7. Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia...r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, dr inż. Krystyna Kubica, ekspert PIE ds. ochrony powietrza, ekspert Grupy Roboczej Ochrona Środowiska i Energetyki Ministerstwa Środowiska, emerytowany pracownik IChPW i Politechniki Śląskiej

3 Jak wyżej

4 Jak wyżej oraz propozycja Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla z lutego 2015 złożona w konsultacjach stosownego rozporządzenia

Wnosimy o obniżenie w tabelach 1, 2, 3 maksymalnej zawartości wilgoci do 12% (wobec proponowanych 20% plus 3% dopuszczalnego odchylenia). Pozostawienie wilgoci na tak wysokim poziomie będzie nie tylko utrudniać walkę o czyste powietrze ale również będzie godzić w interes kupujących, którzy w każdej tonie węgla będą płacić za 200 kilo wody.

Wnosimy o obniżenie w tabelach 1, 2, 3 maksymalnej zawartości popiołu do 10% (z obecnych 12-14% plus 3% odchylenia). Podobnie jak w przypadku wilgoci, parametr ten jest kluczowy nie tylko dla jakości powietrza ale też dla interesu kupującego.

Wnosimy o wprowadzenie w tabelach 1, 2, 3 minimalnej wartości opałowej na poziomie 25 MJ/kg (obecnie 21-22 MJ/kg minus 1 MJ/kg odchylenia).

Powyższe postulaty są zgodne z opiniami ekspertów przedstawianymi w procesie kolejnych konsultacji rozporządzenia na przestrzeni ostatnich lat⁵.

REZYGNACJA Z PRZEDROSTKA EKO

Postulujemy rezygnację z przedrostka EKO w słowach ekogroszek oraz ekomiał – przedrostek taki sugeruje, że paliwa te są ekologiczne podczas gdy żadne paliwo oparte o węgiel nie może być ekologiczne ze względu na wysoką emisję CO₂ i negatywny wpływ na zmiany klimatyczne. W zamian proponujemy wprowadzenie odrębnej nomenklatury i podziału na klasy węgla.

ODEJŚCIE OD ODCHYLEŃ

Postulujemy odejście od dozwolonych odchyłeń od zaproponowanych parametrów (3% dla wilgoci, 3% dla popiołu, 1 MJ/kg dla wartości opałowej i 0,3% dla siarki). Odchylenia te są w rzeczywistości próbą dalszego obniżania standardów jakościowych węgla. Proces przechowywania i transportu węgla nie ma żadnego wpływu na zawartość siarki, stąd wprowadzanie takiego odchylenia jest zupełnie nieuzasadnione. Natomiast wpływ deszczu na wilgoć należy ograniczać poprzez odpowiednie zabezpieczanie węgla na składach (np. zadaszenia).

⁵ Propozycja wymagań jakościowych dla węgla jako paliwa dla sektora komunalno-bytowego, dr inż. Krystyna Kubica, dr inż. Leon Kurczabinski, mgr inż. Krystyna Włodarczyk, Polska Izba Ekologii, Katowice, 15.01.2013